

Párisi furcsaságok.

Páris, február 23. (A Delmagyarország tudósítójától.) Kapásból szedtem össze, úgy ahogy fölbukkantak itt, ebben a tömérdek városban, ahol a szenzáció nem három napot, de három órát sem él. Föltűnő és elmuló furcsa színek, apró történetek, uccán, emberfömegben, lapokban, nézőtereken és politikai csarnokokban. Párisi furcsaságok, amik éppúgy hozzátartoznak a gall metropolis életéhez, mint a petit bourgeois gomblyukához a rendjelszalag, vagy a Marsmező finom, pilleoszk rajzához, Eiffel szétvetett lábu tornya.

Néhányat elküldök haza, hadd mosolyogjanak, csodálkozzanak, vagy bosszankodjanak rajtuk a Tiszaparton.

Uj kalendárium.

— Hát ez is csodabogár? — kérdezhetné odahaza Csonka Bukoca Tanács Ignác, a paprikaváros. Nekem is van, valóságosan uj, 26-os kalendárium, még a hernyóirtás tudománya és a kapásbuza is benne van.

Hát ez másmilyen.

Georges ur készítette, a párisi főpallér (az Ecole des Arts Architectonique igazgatója) és a napokban nyújtotta be megvitatás és elfogadás végett a nációk szövetségéhez.

Azt mondja Georges ur, hogy nagyon sok kavarodás származik a világon az idő különféle mérése miatt, a keleti és nyugati naptárak más-más beosztása miatt, a főünnepek miatt, amit duplán és összevissza tartanak meg a világon, hogy a ráckarácsony a Gregoriánus után sántikál, hogy egyik hónap hosszabb, mint a másik s más effélék miatt.

Uj, egységes kalendáriumot akar adni a világnak. *Calendrier de la paix* nek, a béke kalendáriumának nevezte el az érdekes csinálmányt, amelynek főbb érdekességei alább következnek.

Először is kidobja a hét napjai közül a csütörtöket és minden hónapba öt hetet oszt be. Így minden hónap harmincnapos lenne egyformán, tizenkettő, összesen 360 nap. A fennmaradó öt naphoz egy hetet formál és arányosan szétosztja az év hónapjai között, mint ünnepeket. Január 1, az újév ünnepe mindig hétfőre esik így, április öt hete előtt az „ifjúság ünnepe” címen ad egy napot, május elsejét a munka ünnepének, júliust a nemzeti ünnepének és októbert a család ünnepének nevezi el. Minden negyedik évre egy ünnepnap jutna a „világbéke ünnepé” címen.

A négy évszázot is érdekesen osztja három-három hónapra. Az első trimeszter nevei: *Primo, Duo, Trio*, a második: *Quartial, Quintial, Sextial*, a harmadik: *Septidor, Octidor, Novidor*, a negyedik: *Decis, Undecis, Dodecis*.

A napokat is másképp nevezi el. Hétfő a *Lundi* (jour de la Lusse, a hold napja), a kedd *Mardi* (jour de la Mer, a tenger napja), a szerda *Terdi* (jour de la Terre, a föld napja), a péntek *Soldi* (jour du Soleil, a nap napja), a szombat *Steldi* (jour des Etoiles, a csillagok napja) és a vasárnap *Deodi* (jour de Dieu, az Isten napja).

Nem tudni, mit szól majd ehhez a furcsasághoz a Nemzetek Szövetsége, követésre méltónak találja-e és ajánlani fogja-e az európai nációknak? A nagy francia forradalom is produkált már hasonló időbeosztást, az öreg Gregoriánus kalendárium még sem pusztult bele. Mint ahogy a kínaiak és a mohamedánusok is megmaradnak a maguké mellett.

Mégis csak Tanács Ignácnak lesz igaza és a hazai szólásnak, hogy „több nap, mint kolbász”. Mert hiába méri ki Georges ur pontosan az időt, nem a nap fontos a világi életben, hanem a másik. De ezzel már nem törődik a pihenteszü francia.

„Átszaladtam Tombuktuba — tojásért.”

Párisól Tombuktuba majdnem olyan messze van, mint Makótól Jeruzsálem. Valami négyezerkilőszázegynéhány kilométer az egész a Place de la Concorde-től Afrika belsejéig. Hónapokig tartó fáradtságos utazás kellett hozzá csak pár év előtt, — ma nevetnek már ilyen kicsiségeken az autóturisták.

Tegnap indultak el a francia főváros gyönyörű teréről. Két szürke, háromtengelyes, homokoltjáró autóval. Kacagó hat ember, öt férfi és egy nő. Pár napi táplálékot és benzint vittek csak magukkal. Marsaillesben persze behajóznak és Béchartól folytatják az utat Afrika földjén.

A legérdekesebb azonban az, hogy ezt a nagy utat egy új sebességrekord fölállítása miatt teszik meg a legújabb típusú gépeken. Persze mozimettör is van velük és Susanne Wurtz, aki különben uszóbajnok és kitűnő háziasszony, nevetve mutatta a körülállóknak a piaci kosarát:

— A tombuktui piacra megyek — tojásért, mert ott most igen olcsó...

Hát ilyen közel vannak egymástól manapság a világgrészek...

„Herscheltt, az egész...”

Ezt egy másik mozimettör csinálta és napokig kacagott a „merészség” Páris.

A Hotel des Invalides hadimuzeumának udvarán egy kalonai paradén történt az eset. A díszszáza-

dok négysszöge ott állott már a kitűnietendő Seiller káplár körül, akinek abból az alkalomból adott becsületrendi keresztet a Respublica, mert ő volt az, aki 1918-ban lefújta a háborút.

Mariaux generális már elmondta a beszédet, át is ölelte és kétszer meg is csókolta a derék honfit, fölzengett a Marsailles és a századparancsnokok éppen össze akarták szedni embereiket, amikor egy furcsa háromlábú műszert cipelő, izgatott ember farakodott elő. Odarohant a generálishoz:

— Mon général — mondta —, bocsánat... későn érkeztem... filmoperatőr vagyok. Ha lehetne... talán... ujrakezdeni a ceremóniát...

Persze nem kezdték újra, de ezt a komikus jelenetet a másik, a pontosan érkező konkurrens filmvállalat meitörje fölvette a filmre és ezen a héten Páris tiz mozijában nevet a közönség a póruljárt filmriporterén.

Cucilitilalom.

A gyermekvédelem sohasem volt oly nagy problémája Franciaországnak, mint a világháború után, amikor mindent elkövetnek az egyke megszüntetésére és a népesség, a születések statisztikájának emelésére. A tulságos igyekezet aztán neveltséges dolgokat provokál, amelynek egyik jelene a Le Chambre des Deputes-ben zajlott le.

A dolog előzménye az, hogy egyik városrészben több gyermek betegedett meg valami különös száj- és torokfájásban. A rendőrségi vizsgálat kiderítette, hogy vérmérgezési esetekről van szó, amelyet a tisztátalan cucliktól és szoptató apparátusoktól kaptak a csecsemők.

Nosza, több se kellett a honatyáknak.

Vasárnap is tilos Budapesten mindennemű csoportosulás.

Budapest, március 6. A magyarországi szociálista munkáspárt vasárnapra *népgyűlést és fővárosi tüntetést* jelentett be a főkapitányágon, amelyet a főkapitány betiltott. Ezel kapcsolatban *Mariaovics* főkapitány hirdetményt adott ki, amelyben március 7-én a budapesti magyar kir. államrendőrség egész hatásköri területén

— Veszélyben a gyermek! — hangzott el a jelző. — Franciaország jövődjét rozsdás cuclik veszélyeztetik!

Es meg is született a formális indítvány a következő törvénycikk elfogadására: „Tiltassék el egyenként és egyetemben az újszülött mesterséges táplálása, cuclik és szoptató apparátusok által!”

Szavak és gesztusok muzeuma.

Páris a muzeumok városa. Sehoh a világon annyi muzeum nincs, mint itten, de igaz viszont az is, hogy a nemzeti kincseket, a haza nagy embereinek emlékeit egyetlen náció sem őrzi akkora kegyelettel, mint Franciaország.

Még a gramofon első szenzációjának korszakában, vagy husz esztendővel ezelőtt M. Emile Massard vetette föl az eszmét, hogy létesíteni kell egy csarnokot, a *szavak muzeumát*, ahol a nagy férfiak, művészek, költők, filozófusok és politikusok hangját őriznék, lemezekre fölvéve. A muzeumot nem csinálták meg. Most azután újra előlépett egy képviselő, M. André Gayot, aki elődjének indítványát a haladó technika újabb vívmányaiával bővítette ki a következőképpen:

„Nemcsak a hangjukat kell megőrizni, hanem alakjukat és gesztusaikat is, a kinematografia segítségével. Elvégre ugyanolyan ez, akár egy portait, vagy egy-egy történelmi festmény.”

A jelenkor nagyjainak unokái tehát valószínűleg gyönyörködni fognak majd a *le tigre* és a francia Demonsihenes hangjában és gesztusaiban, *Doumergue, Briand, Poincaré, Petain, Foch* és a többiek mozdulataiban. Voltaire, Molière, Rousseau, Napoleon, Victor Hugo, France és a többiek hangját és gesztusait ugyis már-már elfelejtették mostanában.

Terescsényi György.

Uj rendszerű motoros járatok közlekednek Szeged és Hódmezővásárhely között.

Március 15-én indul meg az első járat. — A motoros kocsik gyorsabban járnak, mint a gyorsvonat. — Motorosítják az egész helyi érdekű forgalmat?

Az államvasutak szegedi tiszteletvezetősége néhány nap múlva igen érdekes és figyelemre méltó újítást léptet életbe a szeged—vásárhelyi vonalon. Az államvasutak már régebben tárgyalásokat kezdett egy német gyárral új rendszerű *motoros kocsik* ügyében. Az új rendszerű kocsik külföldön már régebben forgalomban vannak és most Magyarországon is be akarják vezetni, egyelőre a szárnyvonalakat.

Az első ilyen kísérlet Szeged és Vásárhely között volna. Az első ilyen motoros kocsit már le is hozták Szegedre. Ceglédnél szakértői bizottság vizsgálta meg az első próbatúrt és az fényes eredménnyel végződött. A kocsik gyorsabban, rövid menetidő alatt közlekednek, mint a gyorsvonatok. *Békéssy* Sándor felügyelő ezután a motorkocsit lehozta Szegedre és ezen az úton is igen jól kiállotta a próbát.

Az újrendszerű motoros kocsit ugyanolyan nagyságu, mint egy közönséges másodosztályú vagon és így körülbelül *negyvenen* férnek el benne. A járatot március 15-ikén adják át a forgalomnak, egyelőre napi egy járárról van szó, de ha beválik, úgy rendszeres menetrend szerint fog közlekedni. A most megállapított menetrend szerint Szegedről este 21.50 perckor

indul a motoros, úgy hogy közvetlen csatlakozása van a második budapesti gyorsról. A motoros 22.37 perckor érkezik Vásárhelyre, így a menetidő nem tart tovább *negyvenkét* perccel. Vásárhelyről 22.47 perckor indul vissza a motoros és 23.35 perckor ér Szegedre, így közvetlen csatlakozása van a 23.55 perckor induló budapesti személyvona hoz.

A motoros kocsikon egyetlen kedvezményes jegy sem érvényes. Szó van arról ezzel kapcsolatban, hogy amennyiben az újrendszerű kocsik beválnak, az összes magyar helyi forgalmat motoros járatokkal fogják lebonyolítani. Minden attól függ, hogyan fog beválni a gyakorlatban a vásárhelyi járat. Amennyiben a gyakorlatban nemcsak gyorsak, de tartósak is lesznek a motoroskocsik, úgy számos kocsit rendelkeznek majd a német gyártól.

Szükség esetén

vásárolhat részletfizetésre is, de nem drágábban, mint készpénzfizetés mellett csillárokat, villamosági anyagokat és díszlámpákat

Fonyó Soma világiatási üzletében Kőlcsey u. 4. Telefon 165.

Három név:

Nathalie Lisenkó,
Jean Angeló,
Ivan Mosjoukine

Szerelem... szerelemért... nagy attrakcióban jön a Belvárosi Moziba.

PAPLANOKAT

legfinomabb anyaggal töltve, legszebb kivitelben legolcsóbb árban készülnék Reiser utóda Nemes Mihály villanyerőre berendezett paplangyárában Oroslán és Kelemen uca sark. Régi paplanokat jutányos árban átdolgozunk. 40